

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBĄ PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTREIJOS

2019-05-22 Nr. 4D-2018/1-1229
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2018 m. rugsėjo 19 d. gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą (toliau vadinama ir – Skundas) dėl galimai nesaugaus jo konvojavimo.

2. Skunde nurodoma:

„[...] 2018-09-10 etapuojamas iš Lukiškių TI-K [tardymo izoliatorius-kalėjimas; toliau vadinama ir – TI-K) į Pravieniškių LAVL [Laisvės atėmimo vietų ligoninė; toliau vadinama ir – LAVL] kelyje nuo Kauno į Pravieniškes buvau sužalotas konvojaus mašinoje dėl neatsargaus vairavimo [...], ko pasekoje <...>, kas yra užfiksuota LAVL“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

3. Pareiškėjas prašo ištirti, ar konvojavimo automobiliai yra techniškai tvarkingi, ar saugu jais vežioti žmones.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2018 m. rugsėjo 25 d. raštu Nr. 4D-2018/1-1229/3D-2600 kreipėsi į Viešojo saugumo tarnybą prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau vadinama ir – VST arba Tarnyba), prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2018 m. spalio 16 d. Seimo kontrolierius gavo 2018 m. spalio 15 d. VST raštą Nr. 47SD-1733.

Iš Skundo tyrimui surinktos informacijos nustatyta toliau nurodoma informacija.

4.1. „2018 m. rugsėjo 10 d. Pareiškėjas buvo konvojuotas iš Lukiškių tardymo izoliatoriaus -kalėjimo į Laisvės atėmimo vietų ligoninę“;

4.2. „Pareiškėjas susižalojo atsitrenkdamas į specialiojoje transporto priemonėje įrengtas grotas, nes nebuvo prisisėgęs saugos diržų“;

4.3. „Specialiojoje transporto priemonėje, kuria buvo konvojuojamas Pareiškėjas, yra įrengti saugos diržai“;

4.4. „Rugsėjo 27 d. buvo gautas Laisvės atėmimo vietų ligoninės 2018 m. rugsėjo 13 d. raštas Nr. S-4403 „Dėl informacijos ir dokumentinės medžiagos pateikimo“. Rašte yra nurodoma, kad Pareiškėjas turi pretenzijų Tarnybai, ir pateiktos Pareiškėjo pareiškimų kopijos. Atsižvelgiant į tai, VST buvo atliktas dokumentų, susijusių su Pareiškėjo konvojavimu, ir papildomai pateiktos informacijos tikslinimas bei vertinimas. Tarnybos konvojaus pareigūnų veiksmuose tarnybinio

nusižengimo požymių nenustatyta. Iš papildomai pateiktos informacijos dėl 2018 m. rugsėjo 10 d. konvojavimo vertinimo metu nustatyta, kad Pareiškėjui buvo nurodyta užsisiegti saugos diržus.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Konvojavimo taisyklėse, patvirtintose 2005 m. liepos 29 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ir vidaus reikalų ministro įsakymu Nr. 1R-240/1V-246 (toliau vadinama ir – Taisyklės), nustatyta:

1) „42. Konvojaus viršininko padėjėjas privalo: „42.8. stebėti, kad vykstant specialiuoju automobiliu (kitu specialiuoju transportu), priimant ar perduodant konvojuojamuosius pasikeitimo punkte, konvojuotojai teisingai vykdytų savo pareigas, o konvojuojamieji laikytųsi jiems nustatytų reikalavimų“;

2) „43. Konvojaus viršininko padėjėjas atsako: 43.1. už konvojuojamųjų apsaugą bei priežiūrą konvojavimo metu“;

3) „50. Konvojuotojas privalo: 50.6. nuolat ir atidžiai stebėti konvojuojamuosius; 50.11. nedelsdamas pranešti konvojaus viršininkui ar jo padėjėjui apie konvojuojamųjų padarytus pažeidimus konvojavimo metu“;

4) „51. Konvojuotojas atsako: 51.1. už konvojuojamųjų priežiūrą konvojavimo metu savo posto ribose [...]“;

5) „126. Konvojuojamieji privalo vykdyti specialius reikalavimus konvojavimo metu: 126.1. tiksliai vykdyti savo pareigas bei visus teisėtus konvojaus pareigūnų reikalavimus [...]“;

6) „129. Susodinus konvojuojamuosius į specialųjį transportą, konvojaus viršininkas ar konvojaus viršininko padėjėjas paskelbia konvojuojamiesiems taikomus šių taisyklių 126–128 punktų režimo reikalavimus“;

7) „130. Dėl režimo pažeidimų, kuriuos padaro konvojuojamieji konvojavimo metu, planinio, neplaninio ir ypatingojo konvojų pareigūnai surašo aktą dviem egzemplioriais. Akte aprašomas režimo pažeidimų pobūdis, laikas ir aplinkybės“;

8) „145 punktą – „Prieš pradėdant vykdyti konvojavimą, konvojaus viršininko nurodymu konvojaus viršininko padėjėjas ar vienas iš konvojuotojų privalo patikrinti specialiojo automobilio, specialiojo autobuso inžinerinių techninių priemonių būklę.“

Tyrimo išvados

6. Skunde nurodyta, kad Pareiškėjas, gabenamas konvojaus automobiliu, buvo sužalotas, automobilyje nebuvo saugos diržų, todėl jis techniškai netvarkingas ir juo nesaugu vežti žmones.

7. Iš Skundo tyrimo metu gautų dokumentų nustatyta, kad Pareiškėjas planiniu konvojumi buvo gabenamas iš Lukiškių TI-K į Pravieniškių LAVL; kadangi konvojaus vairuotojas buvo priverstas staigiai stabdyti, o konvojuojamas Pareiškėjas nebuvo prisisėgęs saugos diržų, stabdymo metu trenkėsi <...> į specialiojo automobilio kameros grotas ir susižalojo. Iš VST pateiktų dokumentų nustatyta, kad specialiojoje transporto priemonėje, kuria buvo gabenamas Pareiškėjas, yra įrengti saugos diržai, tačiau jų Pareiškėjas neprisėgė, nors VST pareigūnas įlipimo į automobilį metu Pareiškėjui liepė prisiegti saugos diržą.

8. Pagal teisinį reglamentavimą (šios pažymos 5 punktą), konvojaus pareigūnai atsako už konvojuojamųjų priežiūrą viso konvojaus metu, t. y. privalo prižiūrėti konvojuojamus asmenis, ar jie vykdo konvojaus pareigūnų specialius reikalavimus. Susodinus konvojuojamuosius į specialųjį transportą, konvojaus viršininkas ar konvojaus viršininko padėjėjas paskelbia konvojuojamiesiems

taikomus režimo reikalavimus. Konvojavimo metu pareigūnai turi pareigą nuolat ir atidžiai stebėti konvojuojamuosius, nedelsdami pranešti konvojaus viršininkui ar jo padėjėjui apie konvojuojamųjų padarytus pažeidimus konvojavimo metu.

Kaip sužinota iš pareigūnų pateiktų paaiškinimų, konvojaus pareigūnas įlipant į konvojuojamą automobilį konvojuojamam Pareiškėjui nurodė prisiegti saugos diržą.

Šiuo konkrečiu atveju Pareiškėjas susižalojo, kadangi nesilaikė specialiųjų reikalavimų – neprisiegė saugos diržo, tačiau Seimo kontrolieriui nebuvo pateikta dokumentų ir duomenų, kad pareigūnai būtų veikę, kaip nustatyta Taisyklėse, t. y. Tarnybos pareigūnai nepateikė duomenų, kad pranešė konvojaus viršininkui ar jo padėjėjui apie konvojavimo metu konvojuojamųjų padarytus pažeidimus, kaip tai numatyta Taisyklių 50.6 punkte, taip pat dėl pažeidimų nebuvo surašytas aktas, kaip numatyta Taisyklių 130 punkte, kuriame būtų aprašytas režimo pažeidimų pobūdis, laikas ir aplinkybės.

9. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad X skundas dėl nesaugių konvojavimo sąlygų yra pagrįstas, nes pareigūnai neveikė taip, kaip juos įpareigoja veikti teisės aktai, ir dėl to nebuvo užtikrintas Pareiškėjo saugumas.

Viešojo saugumo tarnybos vadui rekomenduotina atlikti tyrimą, kad būtų nustatyta, kas ir dėl kokių priežasčių neatliko teisės aktuose nustatytų pareigų.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

10. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, nusprendžia X Skundą dėl Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai vykdant konvojavimą, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

11. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 15 ir 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos vadui rekomenduoja:

11.1 imtis priemonių, kad ateityje konvojaus pareigūnai užtikrintų teisės aktuose nurodytą konvojuojamųjų asmenų priežiūrą;

11.2 spręsti tarnybinio nusižengimo tyrimo dėl konvojaus pareigūnų, nesilaikiusių nustatytų teisės aktų reikalavimų, veiksmų inicijavimo klausimą.

12. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas